

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2015, în cauza penală în privința lui

Delogramatic Gabriel xxxxx, născut la xxxxxx, originar și locuitor în xxxxx, str. xxxx, ap. xxxx,

Termenul de examinare a cauzei:

1. *Instanța de fond – 06.09.2011-17.04.2014;*
2. *Instanța de apel – 29.05.2014-30.01.2015;*
3. *Instanța de recurs – 27.12.2016-01.02.2017;*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 17 aprilie 2014, Delogramatic Gabriel a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 362/1 alin.(2) lit. c) Cod penal la amendă în mărime de 800 unități convenționale, ceea ce constituie 16000 (șaisprezece mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de organizarea plecării persoanelor peste hotare pe un termen de 2 (doi) ani.

Prin aceeași sentință, Delogramatic Gabriel a fost achitat pe învinuirea adusă în baza art. 190 alin.(4) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Delogramatic Gabriel în perioada lunilor noiembrie-decembrie 2008, acționînd împreună și de comun acord cu alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, urmărind scopul obținerii direct a unui folos financiar în mărime de 3500 euro, care conform cursului oficial al BNM constituia 46056, 50 lei MD, intenționat a organizat intrarea și șederea ilegală pe teritoriul Franței, prin tranzitarea ilegală a teritoriului Ungariei, a cetățenei Republicii Moldova, xxxxxx, care nu este cetățean și nici rezident a acestor state.

Astfel, în perioada lunii noiembrie 2008, Delogramatic Gabriel, aflîndu-

se în mun. Chișinău, aflînd despre intenția xxxxx de a migra în Franța la muncă, dorind și urmărind realizarea intenției infracționale de organizare a migrației ilegale, prin confecționarea și vînzarea documentelor oficiale false, în cadrul convorbirilor avute cu aceasta a convenit de a-i organiza intrarea și șederea acestora pe teritoriul țării de destinație, deși cunoștea că persoana nu dispune de temeuri legale în acest sens.

Aproximativ în a doua jumătate a lunii noiembrie 2008, Delogramatic Gabriel, acționînd împreună și de comun acord cu alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, întru realizarea intenției sale infracționale de organizare a migrației ilegale în Franța, prin tranzitarea ilegală a teritoriului Ungariei a xxxxx, s-a întînit cu ultima în barul „La Căruța” de pe str. Ismail din mun. Chișinău, unde a solicitat de la xxxxx buletinul de identitate, pașaportul național și 4 fotografii, în vederea confecționării documentelor oficiale false, necesare pentru intrarea și șederea ilegală pe teritoriul Franței. Totodată, în cadrul întîlnirii menționate, Delogramatic Gabriel, care acționa împreună și de comun acord cu alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, a convenit cu xxxx, să primească de la aceasta pentru organizarea intrării și șederii ilegale a acesteia în Franța suma de 3500 euro, ceia ce conform cursului oficial al BNM pentru acea perioadă constituia 46056, 50 lei MD. Tot atunci, Delogramatic Gabriel a primit de la xxxx un avans în mărime de 1000 euro, ceia ce conform cursului oficial al BNM pentru acea perioadă constituia 13159 lei MD.

Ulterior, Delogramatic Gabriel, acționînd împreună și de comun acord cu alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, întru realizarea intenției sale infracționale, s-a întîlnit cu xxxx în mun. Chișinău, unde a primit de la aceasta actele solicitate anterior și anume, buletinul de identitate, pașaportul național și 4 fotografii, necesare pentru confecționarea documentelor oficiale false, pentru intrarea și șederea ilegală pe teritoriul Franței.

În aceeași perioadă de timp, persoane necunoscute, care acționau în comun acord și împreună cu Delogramatic Gabriel, întru atingerea scopului său infracțional, în circumstanțe necunoscute, au confecționat cartea de identitate al cetățeanului României cu seria și nr. XT 5297, falsă, pe numele xxxx, în care era aplicată fotografia acesteia.

La 02 decembrie 2008, Delogramatic Gabriel, care acționa împreună și de comun acord cu alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, a contactat-o telefonic pe xxxx, comunicîndu-i că a dona zi va avea loc plecarea.

La 03 decembrie 2008, Delogramatic Gabriel, care acționa împreună și de comun acord cu alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală,

întru atingerea scopului său infracțional, s-a deplasat cu automobilul serviciului Taxi 1474, la volanul căruia se afla Hulub Oleg, la domiciliul xxx, situat în mun. xxx, str. xxx. Tot atunci, Delogramatic Gabriel, acționând cu același scop, i-a transmis xxxx cartea de identitate falsă a cetățeanului României pe numele acesteia și în care era aplicată fotografia ei și i-a dat instrucțiuni cu privire la intrarea ilegală pe teritoriul Franței, explicându-i că preventiv este necesară intrarea pe teritoriul Ucrainei, iar ulterior pe teritoriul Ucrainei aceasta va fi întâlnită de către alte persoane care îi vor organiza în continuare intrarea și șederea ilegală pe teritoriul Franței.

În aceeași zi, Delogramatic Gabriel, acționând întru realizarea intențiilor sale infracționale, a organizat transportarea xxxxx în or. Cernăuți, Ucraina, cu autoturismul de model „Daewoo nexia”, condus de către Hulub Oleg.

Tot în aceeași zi, xxxx, ajungând în or. Cernăuți, Ucraina, a fost întâlnită de către o persoană nestabilă de către organul de urmărire penală, care acționa împreună și de comun acord cu Delogramatic Gabriel, în scopul organizării migrației ilegale a primei în Franța și care atunci a transportat-o pe xxxx în or. Ujgorod, Ucraina.

Ajungând în or. Ujgorod, Ucraina, xxxx a fost întâlnită de către alte două persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, care acționau împreună și de comun acord cu Delogramatic Gabriel cu același scop și care au preluat acțiunile de organizare în continuare a migrației ilegale în Franța a xxxx.

Tot atunci, persoanele nestabilite de către organul de urmărire penală, care acționau împreună și de comun acord cu Delogramatic Gabriel, întru atingerea scopului său infracțional, au luat-o temporar pe Ina Ursan într-un apartament din or. Ujgorod, Ucraina, pentru 3 zile.

Ulterior, persoanele nestabilite de către organul de urmărire penală, care acționau împreună și de comun acord cu Delogramatic Gabriel, întru atingerea scopului său infracțional, au procurat pe numele Inei Ursan, în baza cărții de identitate false cu seria și nr. XT 146297, bilet la trenul cu ruta Chop-Zahony, Ungaria, pe care l-au transmis acesteia și i-au dat instrucțiuni cu privire la modalitatea de folosire a cărții de identitate false și anume, că la intrarea pe teritoriul Ungariei, la traversarea frontierei urma să prezinte cartea de identitate falsă a cetățeanului României. În aceeași zi, xxxx, acționând conform instrucțiunilor dinainte primite de la persoana nestabilă, în cadrul controlului de acte la sensul de intrare pe teritoriul Ungariei, legitimându-se cu cartea falsă de identitate cu seria și nr. XT 146297, pe numele său, a fost reținută de către autoritățile competente ale Ungariei.

Tot el, Delogramatic Gabriel se învinuiește în aceea că, în perioada de

timp a lunilor ianuarie - iunie 2009, avînd intenția dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, din interes material, aflîndu-se în Chișinău, abuzînd de încrederea acordată către xxxx și prin înșelăciune, sub pretextul precum că urmează să investească într-o afacere pe care vrea s-o desfășoare și are nevoie de bani, a însușit de la ultima bani, în rate, în sumă totală de 5000 euro, care conform cursului valutar constituie suma de 72229 lei MD, cauzînd părții vătămate daune materiale în proporții mari.

3. Nefiind de acord cu sentința procurorul a depus apel prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care a-1 recunoaște pe Delogramatic Gabriel vinovat și condamnat:

- în baza art. 190 alin. (4) Cod penal la 7 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții legate de organizarea plecării persoanelor peste hotare pe un termen de 3 ani;

- în baza art. 362/1 alin.(2) lit. c) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții legate de organizarea plecării persoanelor peste hotare pe un termen de 2 ani.

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor a-i stabili pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani și 1 lună, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții legate de organizarea plecării persoanelor peste hotare pe un termen de 5 ani.

În motivarea apelului a invocat că:

- instanța de judecată la adoptarea sentinței de achitare nu a analizat în cumul toate probele prezentate de către acuzare, dîndu-le o apreciere unilaterală, bazate doar pe declarațiile inculpatului date în cadrul instanței de judecată, care vădit au fost date cu scopul de a evita răspunderea pentru faptele comise;

- instanța de fond nu a ținut cont de depozițiile date de către partea vătămată xxxxx la urmărirea penală și date citirii în instanța de judecată, cu respectarea prevederilor art. 371 alin. (1) pct.2) Cod de procedură penală potrivit cărora se confirmă vina inculpatului în comiterea infracțiunii înscrinate, iar declarațiilor martorului apărării Hulub Oleg instanța urma se le dea o apreciere critică așa cum acestea au fost date cu scopul de a-1 ajuta pe Delogramatic Gabriel de a evita răspunderea penală pentru faptele comise;

- acțiunile de dobîndire ilicită a bunurilor de la victimă au avut loc în perioada lunilor ianuarie - iunie 2009, adică perioadă în care afacerea era inițiată de mai bine de 2 ani. Totodată, toate documentele ce confirmă afacerea contractelor cu diferiți agenți economici datează cu o perioadă cu mult după

dobândirea banilor, adică septembrie 2009.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2015, a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința instanței de fond și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Delogramatic Gabriel a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 190 alin. (4) Cod penal la 7 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de 2 ani;

- în baza art. 362/1 alin.(2) lit. c) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții legate de organizarea plecării persoanelor peste hotare pe un termen de 2 ani.

Conform art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani și 1(una) lună, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții legate de organizarea plecării persoanelor peste hotare pe un termen de 3 ani.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

4.1. Instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, audiind inculpatul, partea vătămată, martorii, dându-le o nouă apreciere, a constatat:

Delogramatic Gabriel, în perioada de timp a lunilor ianuarie - iunie 2009, având intenția dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, din interes material, aflându-se în Chișinău, abuzînd de încrederea acordată către xxxx și prin înșelăciune, sub pretextul precum că urmează să investească într-o afacere pe care vrea s-o desfășoare și are nevoie de bani, a însușit de la ultima bani, în rate, în sumă totală de 5000 euro, care conform cursului valutar constituie suma de 72229 lei MD, cauzînd părții vătămate daune materiale în proporții mari.

Vina inculpatului se confirmă deplin prin:

- declarațiile părții vătămate date la urmărirea penală (f.d.42-48, vol .I), care după ce au fost verificate prin citire, au fost confirmate parțial de partea vătămată și pe care instanța de apel le-a considerat veridice, concludente și pertinente;

- declarațiile martorului Oleg Hulub;

- procesul-verbal de confruntare efectuat între partea vătămată xxxxx și bănuitul Delogramatic Gabriel, în care partea vătămată și-a susținut declarațiile (f. d. 66-70, vol. I);

- informația parvenită de la BNC Interpol cu privire la xxxx și de la Centrul Virtual Național SECI/GUAM(f.d.29-31, 38,vol. I);

- ordonanța de anexare la cauza penală a documentelor (f. d. 39,vol. I);
- ordonanța și procesul-verbal de ridicare, prin care de la xxxx a fost ridicată o filă cu copia buletinului de identitate a lui Delogramatic Gabriel pe care este scrisă recipisa acestuia precum că a primit suma de 1000 euro (f.d.50-52,vol. I);
- procesul-verbal de examinare a obiectului (f. d. 53,vol. I);
- ordonanța de anexare la cauza penală a corpurilor delicate (f. d. 54,vol. I);
- certificatul de înregistrare, Extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice a SRL „DELOSTEP”, din care rezultă că SRL a fost fondat la 12.06.2007, asociați fiind Delogramatic Gabriel și Stepanenco Alexandru, contractele ce confirmă activitatea acestei societăți (f.d.108-128, vol.II).

Colegiul penal a constatat că, instanța de fond eronat a apreciat probele administrate în cadrul ședinței de judecată, adoptând sentința de achitare în privința lui Delogramatic Gabriel în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (4) Cod penal.

Potrivit materialelor cauzei, se dovedește pe deplin intenția inculpatului de a o înșela pe xxxx deoarece, Delogramatic Gabriel în 2009, perioada când susține că a împrumutat bani pentru a deschide o afacere, afacerea acestuia deja exista, deoarece conform documentelor a fost inițiată în 2007 și în calitate de coproprietar figura o altă persoană și nicidecum xxxxx.

La fel, intenția de înșelăciune s-a dovedit și conform declarațiilor martorului Hulub Oleg, care a menționat precum că, cunoaște faptul că Delogramatic Gabriel a împrumutat de la xxx bani pentru afacere și ca rezultat urma s-o includă în coproprietari, însă conform documentelor prezentate de întreprinzător, Delogramatic Gabriel ca coproprietar îl are pe o altă persoană, inclusă în perioada inițierii afacerii - anul 2007. Nici ulterior, de către inculpat nu a fost inclusă în lista de coproprietari xxxx.

Astfel, Colegiul penal a constatat că vinovăția inculpatului Delogramatic Gabriel fost dovedită integral și acțiunile acestuia se califică în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, escrocherie, adică însușirea în proporții mari a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, Colegiul penal a ținut cont de scopul pedepsei penale, de gravitatea infracțiunii săvârșite, că infracțiunile comise de Delogramatic Gabriel fac parte din categoria celor grave și mai puțin grave, de persoana celui vinovat care se caracterizează negativ, celibatar, neangajat în câmpul muncii, nu se află la evidența medicului narcolog, psihiatric, a recunoscut vina parțial, de consecințele infracțiunii, de comportamentul inculpatului, de lipsa circumstanțelor agravante și prezența

celor atenuante.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, Colegiul penal a ținut cont de scopul pedepsei penale, de gravitatea infracțiunii săvârșite, că infracțiunile comise de Delogramatic Gabriel fac parte din categoria celor grave și mai puțin grave, de persoana celui vinovat care se caracterizează negativ, celibatar, neangajat în câmpul muncii, nu se află la evidența medicului narcolog, psihiatric, a recunoscut vina parțial, de consecințele infracțiunii, de comportamentul inculpatului, de lipsa circumstanțelor agravante și prezența celor atenuante.

Circumstanța agravantă și anume, comiterea infracțiunii de către o persoană anterior condamnată pentru aceeași categorie de infracțiuni a fost exclusă din învinuire, ca fiind nefondată, deoarece antecedentele penale sunt stinse și faptul, că inculpatul a comis anterior infracțiuni similare poate fi luat în considerație doar la constatarea personalității inculpatului, dar nu ca circumstanță agravantă.

Astfel, ca circumstanțe atenuante la stabilirea pedepsei inculpatului s-au constatat, recunoașterea parțială a vinei și restituirea prejudiciului cauzat părții vătămate și în astfel de circumstanțe, Colegiul penal a considerat, că pedeapsa sub formă de amendă, stabilită inculpatului în baza art.362/1 alin.(2) lit. c) Cod penal, este una prea blândă și nu-și va atinge scopul, motiv pentru care pentru fapta comisă, Colegiul a aplicat inculpatului o pedeapsă sub formă de închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții legate de organizarea plecării persoanelor peste hotare pe un termen de 2 ani.

Pentru infracțiunea prevăzută de art.190 alin. (4) Cod penal, Colegiul a aplicat pedeapsă cu închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de 2 ani în limitele sancțiunii, considerînd că altă pedeapsă nu-și va atinge scopul și totodată, instanța a ținut cont de prevederile art.84 alin. (1) Cod penal, numirea pedepsei pentru concurs de infracțiuni.

5. La 13.12.2016, inculpatul a declarat recurs ordinar împotriva deciziei, prin care solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței instanței de fond.

Totodată, recurentul solicită repunerea în termenul de declarare a recursului, deoarece la pronunțarea deciziei instanței de fond nu a fost prezent și a făcut cunoștință cu aceasta la 18.11.2016, cînd a fost extrădat autorităților RM de către autoritățile României.

5.1. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de inculpat, invocînd că ultimul, fiind în drept de a contesta decizia instanței de apel nu a atacat-o în termen și în asemenea circumstanțe, de constată inadmisibilitatea recursului, ca fiind declarat peste termen.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia ca fiind declarat peste termen din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, *termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.*

După cum rezultă din materialele dosarului, cauza penală a fost judecată în ordine de apel cu participarea inculpatului și a avocatului acestuia, dispozitivul deciziei fiind pronunțat la 30.01.2015, ora 15.00 în ședința de judecată în care participanții la proces au fost înștiințați despre faptul că decizia motivată va fi pronunțată la 02.03.2015, ora 14.00 (f.d. 50-54, vol. III).

Potrivit procesului-verbal din 02.03.2015, inculpatul și avocatul său nu s-au prezentat din motive necunoscute cu toate că au fost înștiințați la 30.01.2015, de aici reiese că dînșii intenționat s-au eschivat de a fi prezenți la pronunțarea deciziei motivate, cu atît mai mult că, conform materialelor cauzei în privința lui Delogramatic Gabriel a fost pornit dosar de căutare și la 30.09.2016 a fost reținut provizoriu pentru arest în România și extrădat în Republica Moldova.

Aceste momente certifică faptul că termenul de 30 de zile de contestare cu recurs ordinar al deciziei instanței de apel stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat, deoarece recursul ordinar a fost declarat de inculpat la 13.12.2016 și deaceia, Colegiul penal consideră că recursul a fost depus peste termen, or, termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca fiind declarat peste termen, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel a expirat la 02.04. 2015, iar inculpatul a avut reala posibilitate de a face cunoștință cu materialele cauzei penale și de a declara recurs în termenul stabilit de lege.

În această ordine de idei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul ordinar declarat de inculpat este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2015, în cauza penală în privința lui Delogramatic Gabriel, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 01 martie 2017.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun